

žitostně vzniknuvším shromáždění ujme se role řečníka. Nerozhodným je též, zda při onom shromáždění bylo učiněno nějaké usnesení, zda bylo hlasováno o nějaké resoluci a pod., ježto zákon ve směru tomto nerozlišuje, pokládaje za trestnou již skutečnost konání shromáždění, bez ohledu na to, co bylo předmětem jednání. Je proto bez právního významu, zda zamýšlel obžalovaný svou řečí dav jen uklidniti, nehledě k tomu, že toho nalézací soud nezjišťuje. Z hořejšího plyne bezpodstatnost výtky dle čís. 5 Šu 281 tr. ř., že prý soud nezjišťuje konkrétních okolností skutkových, ze kterých by se dalo souditi, že obžalovaný uspořádal nedovoleně nějaké shromáždění lidu pod širým nebem.

Čís. 1468.

Skutková podstata podvodu jest nezpůsobilostí prostředku vyloučena pouze tehdy, bylo-li užito prostředku za všech okolností (absolutně) nezpůsobilého.

(Rozh. ze dne 28. ledna 1924, Kr I 571/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 9. července 1923, jímž byl obžalovaný sprostěn dle Šu 259 čís. 3 tr. ř. z obžaloby pro zločin nedokonaného podvodu dle §§ 8, 197, 199 d), 203 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a uznal obžalovaného vinným podle obžaloby.

Důvody:

Nalézací soud zjišťuje, že obžalovaný dne 5. května 1923 složil u poštovního úřadu v P. na šekový účet Občanské záložny v P. 8 Kč, že druhý den na to padělal stvrzenku tu tím způsobem, že z čísla 8 Kč připsáním číslic zvýšil peněz na 484.800 Kč, že s touto dne 6. června 1923 jel do P. a předložil v Občanské záložně onu stvrzenku a žádal, by vyplaceno mu bylo 10.000 Kč v hotovosti a na zbytek, by vystavena byla vkladní knížka. Účetní P. hned zjistil, že záložně účtováno pouze 8 Kč, odkázal obžalovaného na poštovní úřad v P., by zmíněný obnos reklamoval, což obžalovaný skutečně učinil a, předloživ opět onu padělanou stvrzenku, žádal, by mu zmíněná částka byla účtována. Na poště bylo nahlédnutím do úředního záznamu zjištěno, že bylo zapláceno pouze 8 Kč a stvrzenka že byla padělána. Přes to sprostil nalézací soud obžalovaného obžaloby pro pokus podvodu dle §§ 197, 199 d) a 200 tr. zák., ježto na pouhé předložení padělané potvrzenky vůbec není možno, by byly vydány peníze, dokud není záložně prokázáno, že ona částka připsána jí byla šekovým úřadem k dobru, dále ježto paděláním listiny bylo způsobem nešikovným tak provedeno, že jako padělek bílo do očí a při menší pozornosti tento padělek byl poznán a, jelikož svědkové P. a H. hned na první pohled, spatřivše mladíka venkovského vzezření a chování, poznali nebo poznati musili, že tento mladík nemůže

býti majitelem částky skoro půlmilionové, a proto nalézací soud shledal v jednání obžalovaného pouze pokus s prostředkem relativně nezpůsobilým. Právem vytýká zmateční stížnost, uplatňující zmatek čís. 9 a) Šu 281 tr. ř., že tyto úvahy jsou právně pochybenými. Podstata podvodu a také podstata nedokonaného podvodu předpokládá, že jednání pachatelovo bylo způsobilým vyvolatí omyl a prostředkem omylu poškoditi něčí práva. Než tuto způsobilost lze pojmově vyloučiti jen tehdy, když bylo k oklamání použito prostředku, jakým zamýšlený účel nikdy, za žádných okolností způsoben býti nemůže, tedy prostředku v tom směru úplně a nepodmíněně (in abstracto) nezpůsobilého. Stačí tudíž povšechná možnost škody, třebaže v konkrétním případě zvláštní vlastnosti speciálního prostředku, nebo zvláštními poměry jednotlivce, vůči němuž bylo prostředku použito, bránily účinnosti všeobecné povahy jednání pachatelova, takže pro tyto vlastnosti i poměry zamýšlený bezprávný účinek škody, po případě již omylu nenastal. Je zřejmé, že vývody nalézacího soudu neuplatňují abstraktní nezpůsobilosti podvodného jednání s hlediska Šu 197 tr. zák. Neboť uplatňují pouze, že vzhledem ku zvláštním zřízením a předpisům jak Občanské záložny, tak poštovního úřadu, nemohla nastati škoda ani případným oklamáním nějakého zřízence, a že vzhledem ke zvláštním vadám padělané stvrzenky, v tomto případě použité, stačil menší, než v jiných případech stupeň pozornosti i opatrnosti, by padělání bylo poznáno. Ostatně otázku, zda padělání veřejné listiny, jakou jest nepochybně stvrzenka poštovního úřadu o složení určité částky, jest sama o sobě (in abstracto) způsobilým prostředkem ku spáchání podvodu, je řešena již zněním Šu 199 d) tr. zák. Absolutní způsobilost tu ostatně rozsudek sám uznává, považuje jednání obžalovaného pouze za pokus s prostředkem r e l a t i v n ě nezpůsobilým. Právě z toho, že překážky, které bránily v tomto případě úspěchu, týkají se jen konkrétního případu, kdežto jednání obžalovaného, kdyby bylo šlo o osoby méně opatrnější a kdyby nebylo zařízení neb předpisů soudem zjištěných, jak u záložny tak u poštovního úřadu, by neminulo se s úspěchem, jest nade vší pochybnost zřejmo, že v tomto případě nebylo použito prostředku absolutně nezpůsobilého. Nutno tedy okolnosti, bránící v tomto případě trestnému výsledku, s nímž obžalovaný nepočítal, považovati za překážky ve smyslu Šu 8 tr. zák.

Čís. 1469.

Trestání válečné lichvy (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.).

»Nájemným« dlužno rozuměti veškeru úplatu za užívání bytu. Spadá sem též o d s t u p n é, bylo-li poskytnuto za účelem zvýšení nájemného.

(Rozh. ze dne 30. ledna 1924, Kr I 299/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku lichevního soudu při krajském soudě v Plzni ze dne 23. února 1923, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem dle Šu 8 odstavec třetí zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.